

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Den gældende ordning

Efter den gældende lov skal Hovedstadsområdets Trafikskelskab (HT) kun udbyde en del af den almindelige rutekørsel med bus, der udføres i hovedstadsområdet. Medmindre trafikministeren tillader andet, skal den del af HT's samlede kørsel, der på grundlag af udbud udføres for selskabet af andre, således udgøre mindst 45% efter 1. april 1994.

Der er i forarbejderne (FT 1988/89, spalte 2613) til den gældende lov bl.a. anført:

»Et virksomt middel til at sikre en økonomisk og effektiv drift er at foretage løbende offentligt udbud af den almindelige rutekørsel.

Formålet er gennem den derved skabte mulighed for konkurrence mellem busvirksomhederne om kørslen dels at mindske omkostningerne, dels at opnå, at en større del af trafikken gradvist kan udføres af andre end Hovedstadsområdets Trafikskelskab selv.

Trafikskelskabet er ikke bundet til at antage det laveste tilbud eller overhovedet nogen af de indkomne tilbud. Dette svarer til ordningen i henhold til licitationsloven. Trafikskelskabets bestyrelse er således frit stillet, idet den kan afveje kravene til økonomi og effektivitet over for andre hensyn, som f.eks. service- og driftsmæssige.«

Det fremgår af forarbejderne (FT 1988/89, spalte 2717 og 8727 samt skriftlige svar afgivet af trafikministeren i f.m. udvalgsbehandlingen), at HT ikke kan acceptere tilbud fra hverken HT, DSB eller andre offentlige virksomheder, som byder på den kørsel, der udbydes, for så vidt en antagelse af tilbuddet vil indebære en overtrædelse af den nugældende lovs § 3, stk. 1. Det fremgår endvidere, at ministeren ikke kan udnytte sin dispensationsbeføjelse til at fravige princippet om, at de angivne mindsteandele af HT's rutekørsel skal udføres af andre, medmindre der foreligger helt specielle omstændigheder.

2. HT's organisation og opdeling

HT har, i overensstemmelse med den i loven fastsatte tidsplan, foretaget offentligt udbud af den al-

mindelige rutekørsel. HT har således i 1993 gennemført en udbudsrunde med henblik på, at den kørsel, der udføres af private, mindst vil udgøre 45% af HT's samlede kørsel fra den 1. april 1994.

Med vedtagelsen i 1989 af den gældende lov indførtes der en ny ledelsesform for HT med henblik på at give HT større frihed til rationel virksomhedsledelse. Det var samtidig forudsat, at den øgede konkurrence ved gennemførelse af offentlig licitation ville påvirke HT's produktivitet og omkostningsniveau gunstigt for den del af buskørslen, der fortsat ville blive drevet af selskabet med egne busser.

HT's incitament til fortsat at rationalisere og effektivisere busdriften er imidlertid blevet reduceret i takt med, at HT har måttet afgive en stadig større andel af kørslen til private vognmænd.

Det har derfor været naturligt at overveje, hvorledes HT's incitament kan bibeholdes samtidig med, at fordelene ved licitation bevares. En umiddelbar løsning på dette problem vil kunne opnås ved at give HT mulighed for selv at byde på og få tildelt den kørsel, der skal udbydes.

Det kræver imidlertid, at de tilbud, som HT afgiver, vurderes af HT ud fra objektive kriterier i lighed med den vurdering, der foretages af de tilbud på kørsel, der er fremsat af andre virksomheder.

3. Baggrunden for lovforslaget

Efter regeringens opfattelse vil den mest hensigtsmæssige løsning på det nævnte problem være at udskille den del af HT (Busdivisionen), der udfører buskørsel, og omdanne denne enhed til et aktieselskab.

Dette aktieselskabs formål skal primært være at udføre rutekørsel med bus i HT-området. Aktieselskabet overtager ved stiftelsen busmateriel, busanlæg samt andre faste ejendomme og løsøre, der ejes af HT og fremtidig skal udnyttes af aktieselskabet. Aktieselskabet indtræder ved stiftelsen i samtlige de rettigheder og forpligtelser, som følger af HT's udførelse af buskørsel.

Aktieselskabet overtager på uændrede vilkår driften af den almindelige rutekørsel i HT-området, som i henhold til § 1 i loven udføres af HT. Aktieselska-